Ministerie van Economische Zaken
en Klimaat

Aan de Minister van Klimaat en Groene Groei

Directie Wetgeving en Juridische Zaken

Auteur
[redacted]

Datum
23 april 2026

Kenmerk
WJZ / 105461052

RT

Kopie aan

Bijlagen
1. Nader rapport
2. Wetsvoorstel
3. Memorie van toelichting
4. Advies RvS

nota
TER BESLISSING

Aanbieding nader rapport wetsvoorstel Wet bijmengverplichting groen gas

Parafenroute

[redacted]

Aanleiding

- Het wetsvoorstel Wet bijmengverplichting groen gas introduceert een plicht voor energieleveranciers die gas leveren via het gasnet aan gebruikers onder ETS2 (gebouwde omgeving, wegvervoer en kleine industrie) om een bepaalde hoeveelheid gas uit hernieuwbare bronnen (groen gas) bij te mengen in hun totale leveringen. Hiermee wordt beoogd een toenemend aandeel fossiel gas te vervangen door groen gas.
- Het wetsvoorstel is twee keer eerder ingrijpend gewijzigd. Eenmaal vanwege de aanpassing van de doelgroep van kleinverbruikers naar gebruikers van gas die onder ETS2 vallen en eenmaal vanwege een uitvoerig gemotiveerde mening (UGM) van de Europese Commissie (EC) in het kader van de notificatie van het wetsvoorstel.
- Op 18 maart 2026 heeft de RvS een advies uitgebracht over het voorstel Wet bijmengverplichting groen gas (dictum b), waarin zij adviseert rekening te houden met enkele opmerkingen voordat het wetsvoorstel wordt aangeboden aan de Tweede Kamer.
- In het nader rapport reageert u op het advies van de RvS, ook zijn het wetsvoorstel en de memorie van toelichting (MvT) op onderdelen aangepast of verduidelijkt.

Advies

U kunt:

- het nader rapport en de MvT ondertekenen en de Koning verzoeken tot indiening van de stukken aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal;
- desgewenst gebruik maken van het aanbod tot mondelinge toelichting.

Ontvangen BPZ

Kernpunten

Wet bijmengverplichting groen gas

- Groen gasproductie en -verbruik spelen een belangrijke rol in de energietransitie en de diversificatie van energieaanvoer, daarmee dragen productie en gebruik van groen gas bij aan strategische autonomie van zowel Nederland als Europa.
- Met de productie en het verbruik van groen gas wordt bijgedragen aan broeikasgasemissiereductie en daarmee aan de doelstellingen uit de Effort Sharing Regulation (ESR) en de Renewable Energy Directive (RED).
- De doelgroep van de bijmengverplichting is dezelfde als die van ET2, namelijk de gebouwde omgeving, wegvervoer en kleine industrie voor zover zij gas geleverd krijgen via een aansluiting op het gasnet.
- Door aan te sluiten bij de doelgroep van ETS2, worden de uitvoeringslasten in belangrijke mate beperkt voor zowel de energieleveranciers als de NEa, die met de uitvoering is belast.
- De sector glastuinbouw heeft meermaals aangestuurd op vrijstelling van ETS2, de bijmengverplichting of van allebei vanwege de kosten in relatie tot de concurrentiepositie. Aan de sector is compensatie toegezegd, die wordt uitgewerkt los van dit wetsvoorstel. Het besluit over de wijze van compenseren is uitgesteld naar de augustusbesluitvorming.
- De EC heeft over een eerdere versie van het wetsvoorstel een UGM uitgebracht, wegens strijd met het vrij verkeer van goederen. In dat voorstel werd buitenlands groen gas uitgesloten.
- In de huidige versie is de bijmengverplichting opengesteld voor gas dat in andere lidstaten is geproduceerd en daar in het Europese gasnet is ingevoed. Ook hier hadden die diensten van de EC vragen over, die inmiddels zijn beantwoord.
- De bijmengverplichting zorgt voor beperkte meerkosten voor gebruikers van gas, omdat groen gas duurder is dan aardgas. Voor 2027 wordt dit voor huishoudens geschat op maximaal 15 euro per jaar (bij een gasverbruik van 1000 m^3).
- Om inwerkingtreding op 1 januari 2027 te halen is nodig dat de parlementaire behandeling zeer voortvarend verloopt en er geen tegenvallers optreden.
- Mocht dit onverhoopt toch niet lukken dan is inwerkingtreding per 1 juli 2027 uitvoeringstechnisch niet mogelijk, dus uitstel betekent inwerkingtreding per 1 januari 2028.
- Uitstel tot 1 januari 2028 zou een tegenslag zijn voor de groengassector en de energieleveranciers, die mogelijk al anticiperen op inwerkingtreding per 1 januari 2027.

Nader rapport

- De RvS adviseert over vijf punten die in de toelichting en het Nader Rapport zijn opgevolgd:
    1. *Zorg over toezicht NEa op keten buiten Nederland en invoering Uniedatabank (UDB)*
       De RvS spreekt de zorg uit dat toezicht op de hele keten niet mogelijk is, zolang de UDB niet actief is, omdat het toezicht van de NEa niet buiten de landsgrenzen kan worden uitgeoefend. Toegelicht is dat het private systeem van normering en controle op de naleving voldoende robuust wordt geacht en dat in de andere lidstaten ook sprake is van toezicht op dat private systeem.

Hoewel de UDB zal bijdragen aan transparantie en betere tracering van groen gas, zal het systeem ook zonder UDB voldoende fraudebestendig zijn.

2. *Samenloop bijmengverplichting met brandstoftransitieverplichting vervoer*
   De RvS verzocht in te gaan op de onwenselijke mogelijkheid van het claimen van dezelfde broeikasgasemissiereductie door zowel de energieleverancier van groen gas, als de brandstofleverancier van groen gas dat is bewerkt tot bio-CNG. Toegelicht is dat dit niet mogelijk is, vanwege het vereiste van een Garantie van Oorsprong (GvO) en een bewijs van duurzaamheid, die beide vervallen als een levering groen gas is ingeboekt. Groen gas kan ook ingezet worden voor de brandstoftransitieverplichting, maar dan moet het wel om verschillende leveringen gaan.
3. *Eisen aan groen gas*
   In het wetsvoorstel stond een omissie over de geldende duurzaamheids- en broeikasgasemissiereductiecriteria uit de RED. De RvS adviseert de naleving van deze criteria verplicht te stellen, dat advies is overgenomen.
4. *Opnemen evaluatiebepaling*
   In de MvT stond vermeld dat in 2029 een evaluatie zal plaatsvinden. De RvS vraagt om dit vast te leggen in een evaluatiebepaling en toe te lichten waarom afgeweken worden van de evaluatietermijn van vijf jaren. Aan dit advies is gehoor gegeven door een evaluatiebepaling op te nemen en toe te lichten dat de evaluatie uiterlijk na vijf jaar plaatsvindt maar eerder als de beschikbaarheid van gegevens dat toestaat.
5. *Verzoek in te gaan op notificatieprocedure en vrij verkeer*
   De UGM van de EC heeft geleid tot aanpassing van het wetsvoorstel. Nederland heeft in november 2025 aan de EC laten weten hoe zij gevolg heeft gegeven aan de UGM. Op 16 februari 2026 hebben de diensten van de EC enkele opmerkingen geplaatst bij het gewijzigde wetsvoorstel. Deze vragen zijn beantwoord op 3 maart 2026. De Afdeling adviseert in de MvT op te nemen hoe het gewijzigde wetsvoorstel zich verhoudt tot het vrij verkeer van goederen en diensten en de vrijheid van vestiging. Dit is gebeurd in paragraaf 3.5 van de MvT.

Toelichting

Klimaatdoelen

- Met de bijmengverplichting wordt een bijdrage geleverd aan de Nederlandse klimaatdoelen.
- Door de productie van groen gas kan de bereikte CO2-reductie meetellen in het Nederlandse ESR-doel.
- De bijmengverplichting draagt, vanwege het verbruik van groen gas in Nederland, ook bij aan de doelen van de RED.
- De ESR bevat bindende, individuele CO2-reductiedoelen van de lidstaten en de RED bevat het streefcijfer van de lidstaten gezamenlijk in het verhogen van het verbruik van energie uit hernieuwbare bronnen.
- De RED bevat ook specifieke duurzaamheids- en broeikasgasemissiereductievereisten waar de energie uit hernieuwbare bronnen aan moet voldoen.

De bijmengverplichting als steunmaatregel

- De bijmengverplichting kent als instrument verschillende voordelen ten opzichte van subsidies en ETS, namelijk:
    - het creëren van een zekere vraag en betalingsbereidheid;
    - het mee kunnen bewegen met veranderende productiekosten;
    - het bieden van zekerheid over een langere termijn;
    - het verbinden van ketenpartners in een keten van grondstof tot eindverbruik;
    - het bijdragen aan integratie van de Europese (groen-) gasmarkt;
    - een voortrekkersrol spelen in de ontwikkeling van een Europese biomethaanmarkt;
    - het fungeren als vliegwiel richting gebruik in andere sectoren.

De werking van de bijmengverplichting

De bijmengverplichting werkt als volgt:

- Leveranciers van gas via een aansluiting krijgen op basis van hun marktaandeel in de totale leveringen van gas aan de ETS2-sectoren een jaarverplichting groengaseenheden (GGE's). Deze jaarverplichting geldt altijd over het daaraan voorafgaande jaar en wordt dus achteraf vastgesteld.
- Het marktaandeel wordt berekend op basis van het emissieverslag dat door de energieleveranciers is uitgebracht.
- Een groengaseenheid staat gelijk aan 1 kilogram CO2-emissiereductieequivalent, dat betekent dat de bereikte broeikasgasemissiereductie (van de grondstof tot het eindverbruik) ten opzichte van de fossiele referentiebrandstof wordt omgerekend naar CO2.
- Groen gas dat een energieleverancier in een bepaald jaar aan de doelgroep van ETS2 heeft geleverd, wordt door hem ingeboekt in het GGE-register.
- Om geleverd groen gas mee te kunnen laten tellen, moet het afkomstig zijn uit hernieuwbare bronnen en moet het voldoen aan de duurzaamheids- en broeikasgasemissiereductiecriteria van de RED. Deze twee worden aangetoond met respectievelijk een Garantie van Oorsprong en een bewijs van duurzaamheid.
- De NEa beheert het GGE-register en zorgt voor het verstrekken van GGE's, het controleren van bewijzen en het laten vervallen van bewijsstukken. Ook houdt de NEa toezicht op certificeringsorganen en op de keten in Nederland.
- Als een leverancier niet over voldoende GGE's beschikt, kan hij gebruik maken van een buy-out. Dit is een vastgestelde prijs van 450 euro/ton CO2. Deze prijs wordt jaarlijks met 2 % geïndexeerd.

Omvang en meerkosten

- De bijmengverplichting loopt op naar 2,85 Mton CO2-ketenemissireductie van 2031 t/m 2035. Dit betreft in 2031 ca. 5,5% van de gaslevering aan ETS2-sectoren.
- Energieleveranciers zullen naar verwachting meerkosten aan consumenten doorberekenen als gevolg van de bijmengverplichting. Dat leidt tot een maximale verwachte kostenstijging van 1,5 cent per kuub gas in 2027 en loopt op tot 9 cent per kuub gas vanaf 2031.

- Bij een gemiddeld gasgestookt huishouden gaat het dan om 15 euro per jaar vanaf inwerkingtreding tot 90 euro per jaar vanaf 2031. Dit is significant minder dan de prijsverschillen tussen contracten, of de volatiliteit van gasprijzen. De meerkosten liggen in de praktijk naar verwachting onder dit niveau, maar kunnen pas na inwerkingtreding gemonitord worden.
- Tegenover de beperkte meerkosten staat een gedeeltelijke afbouw van de afhankelijkheid van LNG import, en daarmee een afname van de gevoeligheid voor prijsschommelingen door geopolitieke ontwikkelingen. Het bijmengen van 0,84 bcm groen gas, dit is de doelstelling vanaf 2031, komt overeen met ordegrootte 10% van de LNG die wordt geïmporteerd voor Nederlands gebruik.
- In vergelijking met andere verduurzamingsroutes komt groen gas voor veel toepassingen steeds als voordeligste route naar voren, waaronder woningen die niet in aanmerking komen voor andere verduurzamingsmogelijkheden , specifieke industriële toepassingen en piekvoorziening elektriciteit en warmte.